

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการแสดงบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

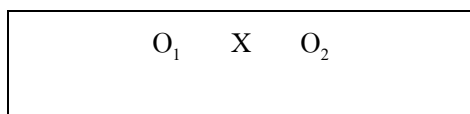
1. กลุ่มเป้าหมาย
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านดงเต็งคอนหัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 9 คน

3.2 แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้ เป็นการนำเครื่องมือที่ผ่านตรวจสอบคุณภาพ แล้วไปทดลองใช้จริงด้วยกระบวนการวิจัย โดยศึกษากลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียว สังเกตความเชื่อมั่นในตนเองก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) โดยมีแบบแผนการทดลองดังต่อไปนี้

- O₁ แทน สังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองก่อนการทดลอง
- X แทน การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
- O₂ แทน สังเกตพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองหลังการทดลอง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ
2. แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง

3.4 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.1 การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 วิเคราะห์หลักการ และแนวคิด จากเอกสาร บทความที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็ก

3.4.1.2 ศึกษานิทานประกอบภาพที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย และเลือกนิทานที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เป็นเรื่องที่มีตัวละครไม่มาก มีเนื้อหาสอดแทรกคุณธรรม และให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เนื้อหาไม่ยาวเกินไป ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที จำนวน 4 เรื่อง

3.4.1.3 คัดเลือกนิทานที่มีเนื้อหาสอดแทรกคุณธรรม

3.4.1.4 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 16 แผน โดยกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อนิทาน สาระสำคัญ จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียม ขั้นปฏิบัติการ ขั้นสรุป

1) ขั้นเตรียม ครูนำเด็กเข้าสู่เรื่องราว เช่น การร้องเพลง การสนทนาการทำท่าทางการใช้คำถาม และสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูกับเด็ก ในการปฏิบัติตัวระหว่างฟังนิทาน

2) ขั้นปฏิบัติการ ครูแนะนำกิจกรรมประกอบนิทานที่เด็กจะได้มีส่วนร่วมในการแสดงท่าทางประกอบเนื้อหาสาระของนิทานแต่ละเรื่อง

3) ขั้นสรุป ครูให้เด็กทั้งชั้นร่วมกันสรุปเรื่องที่ได้จากเนื้อหานิทานที่เด็กจะต้องนำไปปฏิบัติ

3.4.1.5 หากคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ โดยการนำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของแผน ผู้เชี่ยวชาญได้แก่

1) นางเอี่ยมพร ต้นชนะเทวินทร์ การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงเค็งคอนหัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2) นางวงเดือน นิสัยนต์ การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) ครูชำนาญการพิเศษ สาขาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3) นายสมชาย รบไพรี การศึกษามหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบึงคล้าท่างาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.4.1.6 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าความเหมาะสมของแผนเท่ากับ 4.50

3.4.1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติไปทดลองใช้กับนักเรียนปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนบ้านท่าสองคอน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อให้แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3.4.2 แบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง

3.4.2.1 ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองโดยการศึกษาเอกสาร หัวใจของการศึกษาสำหรับเด็ก 1-5 ขวบ ของธรรมบุญ นวลใจ (2541, น. 75 - 96) ศึกษาเอกสารการวัดและประเมินผลแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย ของ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545, น. 208) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของ ชนกนาถ จริตชื้อ (2549, น. 64-185)

3.4.2.2 กำหนดองค์ประกอบและวิเคราะห์รายการความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้กรอบความเชื่อมั่นในตนเองของ ชนกนาถ จริตชื้อ (2549, น. 64-65) ซึ่งมีรายละเอียดที่แสดงถึงพฤติกรรมที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง 3 ลักษณะดังนี้

- 1) ด้านการแสดงออก
- 2) ด้านความภาคภูมิใจในตนเอง
- 3) ด้านการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

3.4.2.3 สร้างแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ 3 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรม ดังนี้

ระดับ 1 แสดงว่า ไม่กล้าแสดงออก หรือไม่กล้าตัดสินใจ ให้ 1 คะแนน

ระดับ 2 แสดงว่า กล้าแสดงออก หรือกล้าตัดสินใจแบบลังเล ให้ 2 คะแนน

ระดับ 3 แสดงว่า กล้าแสดงออก หรือกล้าตัดสินใจทันที ให้ 3 คะแนน

3.4.2.4 นำแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ พิจารณาเพื่อให้ออกความเห็น ในการปรับปรุงแก้ไข

3.4.2.5 นำแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตามข้อ 1.5.1 ซึ่งมีความรู้ความสามารถและมีความชำนาญด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตรวจสอบคุณลักษณะของแบบสังเกต ในด้านความสอดคล้องของเนื้อหาความสอดคล้องของ พฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งใช้วิธีการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Congruence) (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2545, น. 150-151) โดยให้ตรวจพิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจว่าแบบสังเกตนั้น ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรม ที่ต้องการวัด

คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ ไม่แน่ใจว่าแบบสังเกตนั้น วัดได้สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่ต้องการวัด

คะแนน +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจว่าแบบสังเกตนั้น วัดได้สอดคล้องกับ พฤติกรรมที่ต้องการวัด

โดยถือเกณฑ์ว่าแบบสังเกตที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 เป็นแบบสังเกตที่ใช้ได้ ผลการพิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.4.2.6 นำแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองที่สร้างขึ้น และปรับปรุงแก้ไขแล้ว ดำเนินการจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 เก็บข้อมูลพื้นฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยทุกด้าน โดยใช้แบบสังเกตความ เชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ก่อนการทดลอง

3.5.2 ดำเนินการทดลองและบันทึกลงในแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองเด็กปฐมวัยจากการ จัดกิจกรรมการเล่นบทบาทสมมติเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์

3.5.3 เมื่อสิ้นสุดการทดลองนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติเปรียบเทียบข้อมูลทุกด้าน เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่น บทบาทสมมติ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 หากคุณภาพของการจัดกิจกรรม โดยนำคะแนนจากแบบประเมินการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาหาค่าแล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สมนึก ภัทธิยธนี (2546, น. 97) โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 5.00 จึงถือว่าใช้ได้

3.6.2 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สถิติการหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ (E_1/E_2)

3.6.3 วิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม (Effectiveness Index : E.I.) โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ ระหว่างคะแนนจากแบบประเมินความเชื่อมั่นในตนเองก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

3.6.4 วิเคราะห์หาความแตกต่างของคะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง ที่ได้จากการทำแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนก่อนการจัดกับหลังการจัดกิจกรรม จากการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 หาค่าสถิติพื้นฐานความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลองและหลังการจัดกิจกรรม โดยนำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536)

3.7.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

3.7.1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-2)$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงมาตรฐาน
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

3.7.2 สถิติที่ใช้หาค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรม (E_1/E_2) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2551, น. 98-99)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100 \quad (3-3)$$

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100 \quad (3-4)$$

เมื่อ $\sum X$ แทน คะแนนรวมของการฝึกปฏิบัติระหว่างทาง
 A แทน คะแนนเต็มของการฝึกปฏิบัติระหว่างทาง
 $\sum F$ แทน คะแนนรวมของการทดสอบหลังการใช้นวัตกรรม
 B แทน คะแนนเต็มของการทดสอบหลังการใช้นวัตกรรม
 N แทน จำนวนนักเรียน
 E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

3.7.3 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม (เผชิญ กิจระการ, 2544, น. 2)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน} - \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน}} \quad (3-5)$$

3.7.4 เปรียบเทียบคะแนนจากแบบสังเกตความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดด้วยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad (3-6)$$

เมื่อ t แทน ค่าความแตกต่างของคะแนน

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

N แทน จำนวนคู่